Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği 23.09.2022

T.C. - 23.09.2022 Tarihli 31962 Sayılı Resmi Gazete - Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

23.09.2022 Tarihli 31962 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

DOĞAL GAZ PİYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİKYAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 7/9/2002 tarihli ve 24869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (16), (19) ve (43) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"16) İletim: Üretime mahsus toplama hatları ve dağıtım şebekeleri haricindeki gaz boru hattı şebekesiyle gerçekleştirilen veya ihracat lisansı kapsamında yapılan sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) taşıma faaliyeti haricindeki LNG taşıma vasıtalarıyla gerçekleştirilen doğal gaz naklini,"

"19) İthalatçı şirket: Yurt dışından LNG, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) veya gaz formunda doğal gaz ithal edilmesi faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,"

"43) Üretim: Doğal gazın 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında Türkiye'de yer altında bulunan yataklarından yer üstüne çıkarılmasını, temizlenmesini ve arıtılmasını, toplama hatlarıyla iletim hatlarına ve/veya dağıtım şebekesine kadar taşınmasını"

"52) Organize toptan doğal gaz satış piyasası (OTSP): Doğal gaz sisteminden yararlanan lisans sahiplerince doğal gazın alım-satımının ve dengeleme işlemlerinin yapıldığı piyasalar, ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren doğal gaz piyasaları ve Kurul tarafından belirlenen diğer doğal gaz piyasası işlemlerinin gerçekleştirildiği, Kurul tarafından düzenlenen piyasayı,

53) Son kaynak tedariki: Tüketicilere sözleşme süresi içerisinde doğal gazı tedarik etmekte olan şirketlerin iflası, lisanslarının iptal edilmesi ve/veya organize toptan doğal gaz satış piyasası çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucunda temerrüde düşmesi gibi nedenlerle doğal gaz tedarik edilemeyen veya serbest tüketici olma hakkına sahip olduğu halde gaz tedariki sağlanamayan tüketicilere Kurul tarafından belirlenen yöntem çerçevesinde yetkilendirilen lisans sahiplerince gaz arzı sağlanmasını,"

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ancak, yer altı doğal gaz depolama faaliyetinin yapılacağı saha ile ilgili başvuru duyurulmadan önce, başvuruyla ilgili olarak 6491 sayılı Kanuna göre verilmiş petrol arama ve işletme ruhsat hakları ve petrol faaliyetleri yönünden Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınır. Duyuru konusu yerin ham petrol veya doğal gaz üretilen bir alana tekabül etmesi halinde bu alan için yapılan başvurular Kurul kararı ile reddedilerek duyurusu yapılmaz. 6491 sayılı Kanuna göre işletme ruhsatına sahip tüzel kişinin doğal gaz ürettiği yer altı doğal gaz rezervuarını depolama amacı ile kullanmak üzere Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün onayının alınmasını müteakip Kuruma başvurması halinde depolama lisansı almak için aranılan şartları taşıması kaydıyla işletme ruhsatının ilgili bölümü depolama lisansına çevrilir, kalan bölüm başvuruya açık hale getirilir."

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişilerin lisans almak için Kuruma yapacakları başvuruya, başvuru yapıldığı tarihten itibaren en fazla altmış gün içerisinde Kurum tarafından cevap verilir. İthalat (Spot) lisansları için bu süre otuz gün olarak uygulanır."

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İthalat, ihracat, depolama, dağıtım ve boru hattı ile iletim faaliyetleri yapılmak üzere verilen lisansların yenileme işlemleri Kurul; toptan satış, toptan satış (OtoLNG), sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ve iletim (LNG) faaliyetlerine yönelik verilen lisansların yenileme işlemleri ise Kurum tarafından gerçekleştirilir. Lisans yenilenmesi hakkında yapılan yazılı başvuru, doksan gün içerisinde sonuçlandırılır. Başvuruda, lisans sahibi şirketin güncel sermaye miktarını gösteren

belge sunulur. Başvurunun Kurul/Kurum tarafından uygun bulunması halinde lisans yenileme bedelinin Kurum hesabına yatırıldığına ilişkin belge ile eğer yetersiz ise lisans sahibinin sermayesinin cari yıla ait ilgili mevzuatta belirtilen tutarda asgari sermayeye artırıldığını gösterir belgenin yazılı bildirim tarihinden itibaren doksan gün içerisinde Kuruma ibraz edilmesi istenir. Bu süre, her koşulda lisans süresinin bitiş tarihini aşmayacak şekilde uygulanır. Yükümlülüklerini süresi içerisinde yerine getiren tüzel kişiye ilgili Kurul Kararına/Başkanlık Makamı Onayına istinaden yeni lisansı verilir."

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İthalatçı şirket, yurt içinde satışı veya yurt dışına doğrudan satışı amacıyla yurt dışından LNG, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) veya gaz formunda doğal gaz ithal edilmesi faaliyetlerini yürütür. İthalatçı şirketler, yapacakları her ithalat bağlantısı için ayrı bir lisans almak zorundadır ve üretim şirketlerinden, toptan satış şirketlerinden ve birbirlerinden doğal gaz satın alabilir."

"İthal edilen spot boru gazı miktarının, Kurul tarafından ilgili usul ve esaslarda belirlenen oranı karşılığı miktar yine ilgili usul ve esaslarda belirlenen süre içerisinde OTSP'de satılır. Spot boru gazı ithalatına ilişkin Kurul tarafından belirlenen Usul ve Esaslar çerçevesinde hak kazanılan kapasitenin rezerve edilmesi, kapasitenin kullanılması ve/veya OTSP'de satış yükümlülüklerinin yerine getirilmesini garanti etmek amacıyla talep çağrısına başvuracak olan lisans sahiplerinden teminat alınabilir."

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İletim lisansı (LNG) sahibi; sahibi olduğu lisans kapsamında sıvılaştırılmış doğal gazı (LNG), Türk karasularında ve/veya Türkiye sınırları içinde LNG taşıma vasıtalarıyla taşır. İletim lisansı (LNG) sahibi, lisansı kapsamındaki LNG dolum, taşıma ve teslim faaliyetlerinin; ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmesinden ve bu faaliyete yönelik taşıma vasıtaları ile tesislerin, öngörülen standartlara göre planlanması, projelendirilmesi, inşa edilmesi veya temin edilmesi ve işletilmesinden sorumludur. Hiçbir sistem kullanıcısı, iletim lisansı (LNG) almaksızın LNG iletimi yapamaz. İletim lisansı alınması zorunluluğu hariç olmak üzere bu hükümler, yurt içinde teslim faaliyetinde bulunmamaları kaydıyla LNG taşıma faaliyetine ilişkin bilgiler lisansına derç edilmiş olan ihracatçı şirketlere de uygulanır."

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 24- 6491 sayılı Kanuna göre, işletme ruhsatına sahip şirketlerin doğal gaz ürettiği yer altı doğal gaz yatağını, depolama amacı ile kullanmak üzere Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün onayının alınmasını müteakip Kuruma başvurması halinde, Kurul tarafından uygun görüldüğü takdirde, işletme ruhsatının ilgili bölümü depolama lisansına çevrilir. Ancak, üretim şirketinin Kuruma yaptığı başvuruda, depolama lisansı için istenen yeterliliğe sahip olduğunu belgelemesi şarttır. Şirket, depolama faaliyetine başladığı takdirde, depolama faaliyetini, muhasebesini ayrıştırmak suretiyle üretim faaliyetinden ayrı olarak yürütür.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri 6491 sayılı Kanuna göre yapılır. Arama ve işletme ruhsatları Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilir. Üretim faaliyeti, piyasa faaliyetinden sayılmaz.”

“Üretilen doğal gaz, iletim şirketleri ile yapılacak taşıma ve teslim sözleşmelerine göre taşıttırılır. Üretim merkezinin bağlantılı sisteme uzak olması halinde, üretilen gazın bağlantılı sistem oluşturma şartı aranmaksızın dolaysız hat ile iletilmesi ve serbest tüketicilere satışı üretim şirketlerince yapılabilir. Ancak, bu husus, Kurulun ekonomik ve teknik şartları göz önünde bulundurarak vereceği karara bağlıdır. Üretilen doğal gazın iletim şebekesi vasıtasıyla iletilmesinin teknik ve ekonomik olarak uygun olmadığına Kurulca karar verilmesi ve üretim yapan toptan satış şirketinin kendi üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmesi kaydıyla, üretim şirketi tarafından dağıtım şebekesine bağlantı yapılarak üretilen doğal gaz dağıtım şirketince öncelikle satın alınır. Kurul, gerekli hallerde bu kapsamda satın alınacak doğal gaz bedelini belirler. Ayrıca, üretim şirketleri ürettiği doğal gazın yıllık üretim kapasitesinin Kanunun 8 inci maddesinin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen miktardan az olması durumunda, üretilen doğal gazı, şehir içi dağıtım faaliyeti yapmaksızın diğer tüketicilere satabilir. Üretim şirketlerinin iletim ve depolama ile ilgili mevcut tesislerdeki hakları saklıdır. Bu hakkın kullanılması Kanunun 4 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) ve (d) bentlerindeki hükümlere tabidir.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“CNG yakıtlı taşıtların üretiminin yapıldığı tesislere, söz konusu taşıtların testlerinin yapılabilmesi ve teslim noktasına ulaştırılabilmelerini teminen CNG iletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından CNG teslimatı gerçekleştirilebilir.”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“LNG ihracatı yapmak isteyen tüzel kişiler, ihracat lisanslarına derç edilmesi ve yurt içinde teslim faaliyetinde bulunmamaları kaydıyla, LNG taşıma faaliyetinde bulunabilirler. İhracat lisansı sahibinin talebi halinde, yurt içinde teslim faaliyeti yapmamak ve ilgili ve diğer mevzuattan kaynaklanan tüm yükümlülüklere uymak koşuluyla, ihracat lisansının özel hükümlerine LNG taşıma faaliyeti yapılabileceğine dair ibare eklenir. Bu durumda başvuru sahibinden, taşıma vasıtalarının ilgili standartlara ve diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklere uygun olarak işletileceğine dair taahhütname alınır. İhracat lisansı sahibine LNG teslimi yapan lisans sahipleri, taşıma araçlarının ilgili ve diğer mevzuat kapsamında gerekli belgelere sahip olduğunu kontrol etmekle yükümlüdür.”

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Kurul, bir tüketiciye doğal gaz tedarik etmekte olan lisans sahibi şirketlerin sözleşme süresi içerisinde iflası, lisanslarının iptal edilmesi ve/veya OTSP çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucunda temerrüde düşmesi gibi nedenlerle doğal gaz tedarik edilemeyen veya serbest tüketici olma hakkına sahip olduğu halde gaz tedariki sağlanamayan tüketicilere gaz arzı sağlamak üzere bir veya birden fazla lisans sahibini son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirebilir. Son kaynak tedarikçisi ve son kaynak tedarik bedelinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kapsamda iletim, dağıtım, CNG, toptan satış (OTOLNG) ve depolama lisansı sahibi tüzel kişiler, tesislerini; doğal afetler, yangın ve kaza gibi riskleri kapsayan bir "varlık tüm risk" sigortası ile teminat altına alır.”

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesine onuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, sekizinci ve mevcut on birinci fıkraları aşağıdaki şekilde

değiştirilmiştir.

“Lisans sahibi tüzel kişinin ve/veya lisans sahibi tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı tüzel kişi ortaklarının hisselerinin halka arz edilmesi ya da borsada işlem görmesi, lisans sahibi tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısındaki herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin pay oranını yüzde onun altına düşürmediği sürece Kurul onayına tabi değildir. İlk halka arz işlemi veya halka arz edilmiş hisselerin oranının artırılması işlemi sonucunda herhangi bir ortağın lisans sahibi tüzel kişilikteki doğrudan veya dolaylı pay oranının yüzde onun altına düşecek olması halinde Kurul onayı alınması gereklidir.

Lisans sahibi tüzel kişinin hisselerinin halka arz edilmesi ya da borsada işlem görmesi;

a) Hisselerinin tamamının nama yazılı olmaya devam etmesi,

b) Halka arz edilen hisselerin toplam hisselere oranının yüzde kırk dokuzu geçmemesi,

c) Kanun ve ikincil mevzuatta belirlenen iştirak yasakları ve sınırlamalarına aykırı hareket edilmemesi ve bu kapsamda EK-5’te yer alan taahhütnamenin Kuruma sunulması,

ç) Ana sözleşmesine “Şirketin halka arz edilen ya da borsada işlem gören nama yazılı payları bakımından Sermaye Piyasası Kurulu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu düzenlemelerine uyulur.” hükmünün derç edilmesi,

koşulları altında mümkündür. Lisans sahibi tarafından, hisselerinin halka arz işleminin gerçekleşmesinden itibaren bir ay içerisinde en son ortaklık yapısını gösterir bilgi ve belgeler ile bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki taahhütname ve (ç) bendinde belirtilen ana sözleşme değişikliğini gösterir belge ile birlikte Kuruma lisans tadil başvurusunda bulunulur. Lisans sahibi tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı tüzel kişi ortaklarının halka arz işlemlerinde ise aynı süre içerisinde ilgili tüzel kişinin en son ortaklık yapısını gösterir bilgi ve belgeler ile birlikte lisans sahibi tarafından Kuruma bilgilendirme yapılır.

Borsada işlem gören hisseler, Kanun ve ikincil mevzuatta belirlenen iştirak sınırlaması ve yasağına aykırı olacak şekilde, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren başka bir lisanslı şirket tarafından edinilemez, edinilmesi halinde konu ilgili mevzuat ihlali kapsamında değerlendirilir.”

“Bu madde ile getirilen yükümlülükler, 6491 sayılı Kanuna göre arama ve işletme ruhsatları bulunan ve Türkiye’de yurt dışındaki merkezlerinin şubeleri olarak üretim faaliyetinde bulunan

üretim şirketleri hariç olmak üzere, lisans sahibi tüzel kişilerin ana sözleşmelerinde ve ilgili lisanslarında yer alır.”

“Bu madde ile getirilen yükümlülükler lisans sahibi tüzel kişiler ile doğrudan ve dolaylı tüzel kişi ortaklarının borsada işlem gören hisseleri hariç tutularak uygulanır.”

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin eki EK-3’ün 4 üncü notu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4- 6491 sayılı Kanuna göre arama ve işletme ruhsatları bulunan ve Türkiye’de yurt dışındaki merkezlerinin şubeleri olarak üretim faaliyetinde bulunan üretim şirketlerinin toptan satış lisans başvurularında, bu Ek’in 5 inci ve 7 nci maddeleri ile 4 üncü maddesinin (b) bendinde öngörülen bilgi ve belgeler talep edilmez.”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin eki EK-4’ün üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6491 sayılı Kanuna göre arama ve işletme ruhsatları bulunan ve Türkiye’de yurt dışındaki merkezlerinin şubeleri olarak üretim faaliyetinde bulunan üretim şirketlerine bu Ek’in birinci fıkrasının (b) ve (g) bentleri uygulanmaz. Ancak, söz konusu şirketler, lisansın verildiği tarihten itibaren başlamak üzere her yıl 31 Aralık günü itibarıyla mevcut %5 ve üzerinde pay sahibi ortaklarının isim ve adreslerini gösteren bir listeyi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna vermekle yükümlüdür.”

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğe ekteki EK-5 eklenmiştir.

MADDE 17- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

Eki için tıklayınız

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız